

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13940

Tarih : 12-09-2025

10/3136

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Duchenne Musküler Distrofi (DMD) hastası öğrencilerin eğitim hayatlarında karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi, eğitimde erişilebilirliğe, özel eğitim desteğine, fiziksel altyapı eksikliklerine, psikososyal destek hizmetlerinin yetersizliğine ve ailelerin yaşadığı zorluklara yönelik etkin çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve bu konuda ilgili yasal düzenlemelerin yapılmasının sağlanması amacıyla Anayasa'nın 98. içtüzüğün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

C. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Mevcut eğitim sisteminde, özellikle engelli öğrencilerin karşı karşıya kaldığı çok sayıda yapısal sorun bulunmaktadır. Bu öğrenciler arasında, Duchenne Musküler Distrofi (DMD) hastalığına sahip öğrenciler özel bir grup oluşturmaktadır. DMD, büyük oranda erkek çocuklarında görülen, genetik geçişli, ilerleyici bir kas hastalığıdır. Kas gücünde ilerleyici azalmaya neden olan bu hastalık, çocukların erken yaşta tekerlekli sandalye kullanmak zorunda kalmalarına yol açmakta; bireylerin fiziksel hareketliliğini ve yaşam kalitesini ciddi şekilde etkilemektedir. Türkiye'de 5.000 ila 7.500 arasında DMD hastası çocuk olduğu tahmin edilmektedir.

DMD hastası öğrenciler, eğitim süreçlerinde ciddi fiziksel ve psikolojik sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu sorunlar;

Okul binalarında asansör, rampa, engelli tuvaleti gibi temel fiziksel erişim olanaklarının yetersizliği,

Özel eğitim desteği ve bireyselleştirilmiş eğitim planlarının sınırlı uygulanması,

Psikososyal destek hizmetlerinin yetersizliği,

Ailelerin karşılaştığı maddi, manevi ve bakım yükünün göz ardı edilmesi,

Ulaşım ve sosyal destek hizmetlerine erişim sıkıntıları,

Öğretmen ve okul personelinde engelli farkındalığının eksikliği,

Akran zorbalığı ve dışlanma gibi sosyal sorunlar olarak belirlenmiştir. Bu sorunlar yıllardır artarak devam etmesine karşın etkin çözümler üretilmemek ve ailelerin talepleri dikkate alınmamaktadır.

Türkiye Kas Hastalıkları Derneği tarafından yapılan bir anket çalışmasına göre; DMD hastası öğrencilerin yalnızca %21'i derslere tam katılım sağlayabilmektedir. %58'i kısmen, %13'ü ise büyük oranda katılamamaktadır. %56'sı okul ulaşımı için özel bir düzenlemeye sahip değildir. %57'si okulda rampa ve asansör gibi erişim imkanlarının yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Yalnızca %43'ü okul tuvaletlerini rahatlıkla kullanabilmektedir.

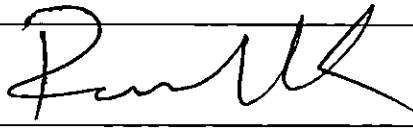
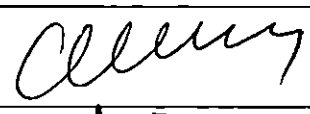
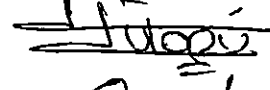
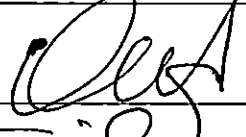
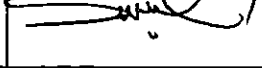
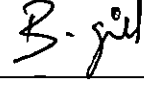
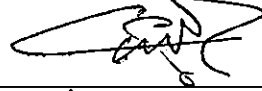
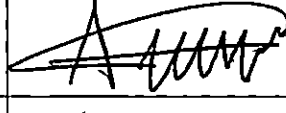
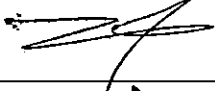
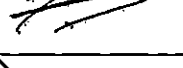
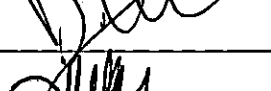
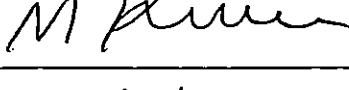
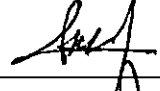
Fiziksel altyapı eksiklikleri ciddi bir sorun teşkil ederken, bazı okullarda mevcut rampalar ve asansörler dahi güvenli ve kullanışlı değildir. Tekerlekli sandalye kullanıcılarının okul içi hareketliliği, dar ve yetersiz asansörler nedeniyle neredeyse imkânsız hale gelmektedir. Ayrıca, birçok aile sınıfın giriş katta olmasını talep etse de bu talepler sıklıkla karşılanmamaktadır.

DMD hastası öğrenciler zaman zaman zihinsel engelli bireyler gibi algılanmakta; bu da eğitimcilerin yanlış yönlendirmelerine ve çocukların psikolojik olarak olumsuz etkilenmesine yol açmaktadır. Akran zorbalığı ve dışlanma ise bu çocukların okul aidiyetini daha da zayıflatmaktadır. Bazı okul yönetimleri tarafından anasınıfına kabul edilmeyen DMD hastası çocukların olduğu da ifade edilmektedir.

Okullarda fiziksel erişilebilirliğin sağlanması, uzaktan eğitim olanaklarının geliştirilmesi, psikolojik danışmanlık birimlerinin güçlendirilmesi, öğretmen ve öğrencilere yönelik DMD farkındalık eğitimlerinin verilmesi, İl Milli Eğitim Müdürlükleri bünyesinde fizyoterapist kadrolarının oluşturulması, engelli öğrenci haklarının ihlal edilmesi durumunda etkin yaptırımların uygulanması, ailelere yönelik sosyal ve psikolojik destek hizmetlerinin artırılması, DMD'li her öğrenci için özel eğitim ve destek ekiplerinin kurulması önerilmektedir.

Eğitim hakkı en temel insan hakkı olarak kabul edilmektedir. Anayasanın 42. maddesi kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmayacağını hükme bağlamıştır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler de eğitim hakkının engelli bireyler açısından hiçbir ayırım gözetilmeksizin sağlanmasını öngörmektedir.

DMD hastası çocukların ve ailelerinin eğitim hakkına eşit ve tam erişimlerinin sağlanabilmesi için düzenlemelerin yapılması, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere ilgili tüm kurumların koordinasyon içinde çalışması gerekmektedir. Sosyal devlet olmanın gereği DMD hasta öğrencilerinin sorunlarının kapsamlı biçimde ortaya konulması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, Duchenne Musküler Distrofi (DMD) hastası öğrencilerin eğitim hayatlarında karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi, eğitimde erişilebilirliğe, özel eğitim desteğine, fiziksel altyapı eksikliklerine, psikososyal destek hizmetlerinin yetersizliğine ve ailelerin yaşadığı zorluklara yönelik etkin çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve bu konuda ilgili yasal düzenlemelerin yapılmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmalıdır.

1	PERİHAN KOCA DOĞAN	MERSİN	
2			
3	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DIYARBAKIR	
4	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
5	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
6	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
7	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
8	CELAL FIRAT	İSTANBUL	
9	SİNAN ÇİFTYÜREK	VAN	
10	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
11	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	NEJLA DEMİR	AĞRI	
14	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
15	ALİ BOZAN	MERSİN	
16	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
17	GÜLDEREN VARLI	VAN	
18	MEHMET KAMAÇ	DIYARBAKIR	
19	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	